

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**
Ukraine

ПРОГРАМА USAID DOBRE

Місцеві податки та збори в умовах воєнного стану

КИЇВ, 2022

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ
ЦЕ ДОБРЕ

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**
Ukraine

Вебінар відбувається у рамках Програми «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE), що виконується міжнародною організацією Глобал Ком'юнітіз (Global Communities) та фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID).

Овчаренко Тетяна

експерт-консультант, консультант Програми DOBRE

Бюджет та управління фінансами Програми USAID DOBRE

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**
Ukraine

Завдання онлайн - семінару

- Обговорити як змінилися доходи місцевого бюджету у воєнний час
- Опрацювати питання щодо термінів сплати податків та подання звітності;
- Розглянути практичні питання та конкретні приклади
- Надати відповіді на питання

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

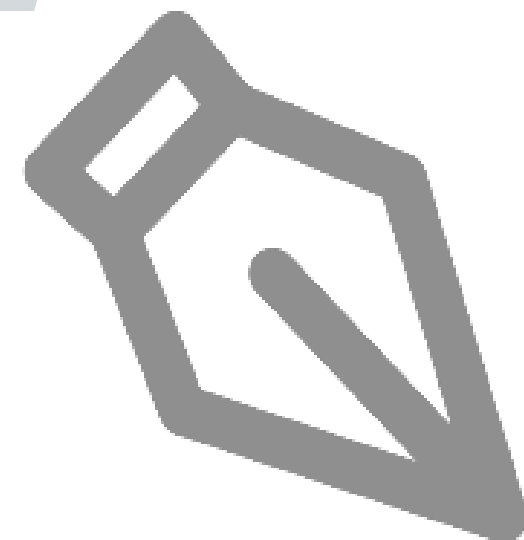
Податкова реформа

Закон № 2118
набув чинності з
моменту офіційного
опублікування —
07.03.2022 р

Спрямований на:

- **упорядкування процесів сплати податків та подання звітності у воєнний період**
- **послаблення відповідальності платників за неможливість виконання податкових вимог за об'єктивних підстав.**

- ✓ Для місцевих бюджетів означає втрату частини доходів та нестабільне надходження іншої їх частини.
- ✓ Платежі можуть надходити до місцевих бюджетів із запізненням, а штрафів і пені за ці затримки не передбачено

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Право відтермінувати обов'язкові платежі:

**Global
Communities**
Ukraine

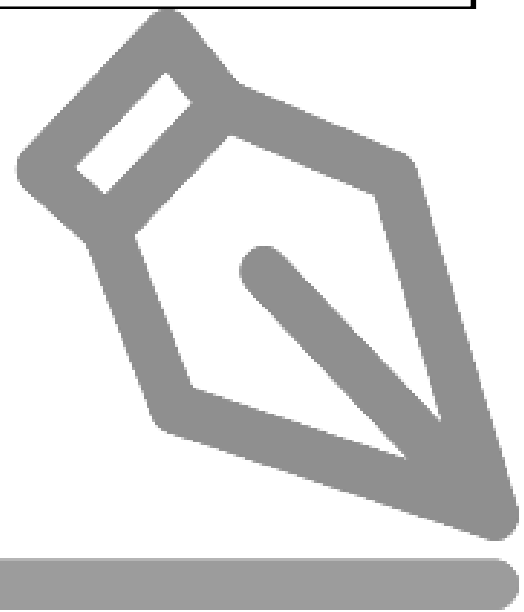
Закон № 2118

набув чинності з моменту офіційного опублікування —

07.03.2022 р

(зі змінами

Закону 2260)

- **Новий п. 69 до підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» ПКУ**
 - передбачає **особливі умови справляння податків та зборів** на період до припинення або скасування воєнного стану.

- **Підпункт 69.1 підрозділу 10 розділу XX ПКУ:**

- платник, який **не має можливості** своєчасно виконати свій податковий обов'язок, *звільняється від відповідальності*, передбаченої ПКУ, на період до припинення / скасування воєнного стану

Такий податковий обов'язок **платник має виконати протягом шести місяців** після припинення або скасування воєнного стану в Україні

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**
Ukraine

ВАЖЛИВО!

Критеріїв, як визначити,

- хто має можливість,
- хто — ні,
- які обставини можуть відігравати роль,
- а які — ні,

нормативно не встановлено.

Фактично будь-який платник податків може самотійно ухвалити рішення, що можливості своєчасно платити він не має, і скористатися правом заплатити податки та збори пізніше.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Право відтермінувати обов'язкові платежі:

Закон № 2118
набув чинності з
моменту
офіційного
опублікування —
07.03.2022 р

▪ Підпункт 69.3 підрозділу 10 розділу ХХ ПКУ:

- Для платників податків, що **безпосередньо беруть участь у бойових діях**, відтермінування платежу може бути **довшим на місяць** після закінчення дії цих обставин.

Норми цього підпункту **поширюються** на:

- ✓ несвоєчасну сплату всіх податків, зборів;
- ✓ несвоєчасне подання податкової звітності, зокрема, передбаченої п. 46.2 ПКУ (це стосується у тому числі тих платників податку на прибуток, які зобов'язані оприлюднювати фінзвітність разом із аудиторським висновком);
- ✓ несвоєчасну реєстрацію ПН/РК та акцизних накладних і розрахунків коригування до них;
- ✓ неподання електронних документів, що містять дані про фактичні залишки пального та обсяг обігу пального або спирту етилового, тощо.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

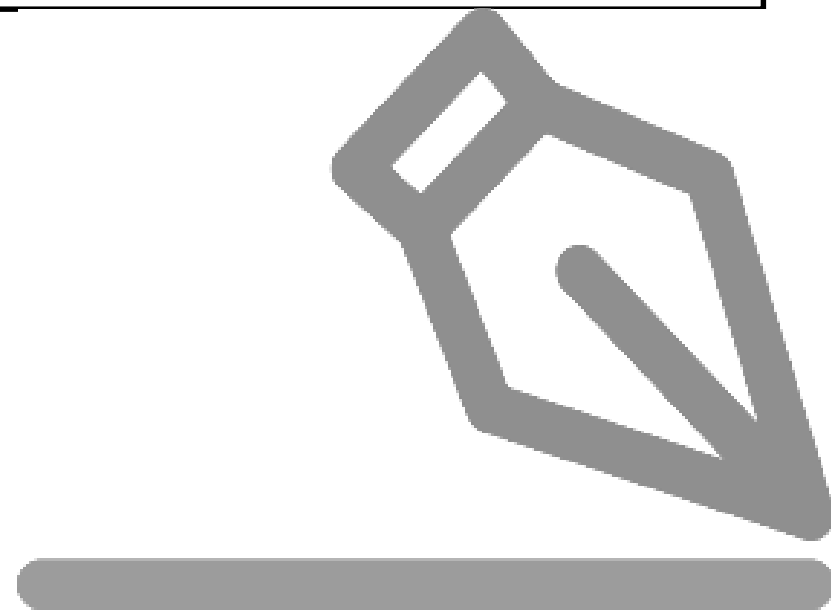
Подання звітності

**Global
Communities**
Ukraine

Закон № 2118

набув чинності з
моменту офіційного
опублікування —
07.03.2022 р

■ **Подання звітності**

- ✓ **Перенесено строки подання звітності до припинення дії воєнного стану без настання негативних наслідків**
(з урахуванням термінів **п. 69.1 підрозд. 10 розд. XX ПКУ**)

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**
Ukraine

Закон № 2118

набув чинності з
моменту офіційного
опублікування —
07.03.2022 р

Платники податків, які не можуть виконати покладенні на них ПКУ зобов'язання звільнені від відповідальності (п. 69.1 підрозд. 10 розд. ХХ ПКУ)

зокрема за:

- несвоєчасну реєстрацію ПН/РК та АН/РК:
- несвоєчасне подання даних про залишки та обіг пального, спирту етилового тощо.

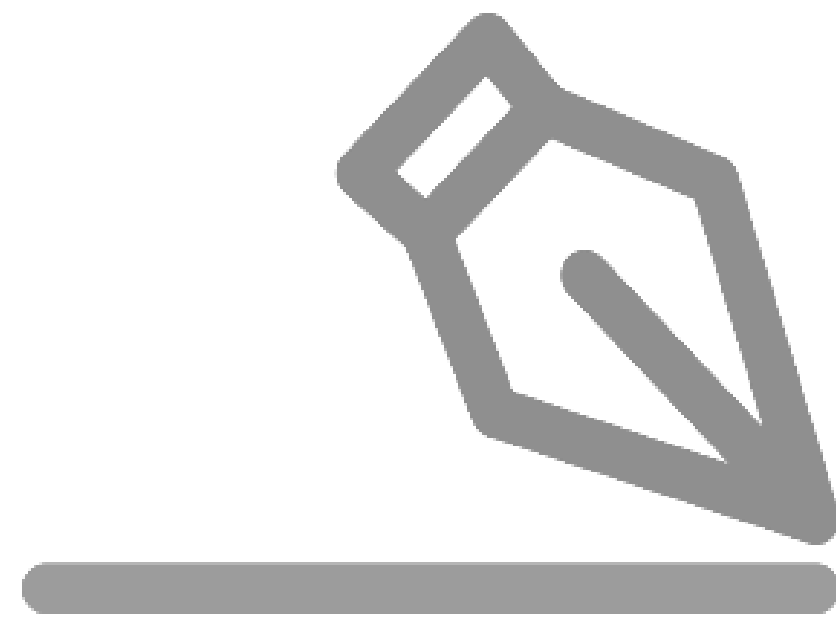

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**
Ukraine

ВАЖЛИВО:

- По суті законодавці **перенесли** строки виконання податкових обов'язків **на пізніші строки**.

Тимчасове звільнення від штрафів стосується усіх платників, **які не мають можливості виконати податкові обов'язки**, тобто навіть на території де не ведуться бойові дії.

Головний фактор — це **відсутність змоги виконати зобов'язання**, а не те у якій частині України знаходиться підприємство чи фізична особа-платник

Щоб не було штрафів за податкові порушення їх слід виконати протягом шести місяців після припинення або скасування воєнного стану в Україні.

Відновлення відповідальності за несплату податків

Закон № 2260

набув чинності—
27.05.2022р

Зміни до ПКУ, а саме:

- **відновити податковий обов'язок платників податків, у яких є можливість виконувати свої податкові обов'язки, в частині:**
 - ✓ - дотримання термінів реєстрації ПН та РК в ЄРПН,
 - ✓ - подання податкової звітності,
 - ✓ - **сплати податків.**

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**
Ukraine

ВАЖЛИВО:

- Платники податків, які мають можливість своєчасно виконувати податкові обов'язки щодо:**
- дотримання термінів оплати податків та зборів,
 - подання звітності,
 - реєстрації у відповідних реєстрах податкових накладних, розрахунків коригування,
- звільняються від відповідальності за несвоєчасне виконання таких обов'язків, граничний термін виконання яких припадає на період починаючи з 24 лютого 2022 року до дня набрання чинності **Законом 2260** за умови:**
- ✓ реєстрації такими платниками ПН та РК в Єдиному реєстрі податкових накладних **до 15 липня 2022 року,**
 - ✓ подання податкової звітності **до 20 липня 2022 р.**
 - ✓ сплати податків і зборів у строк не пізніше **31 липня 2022 р.**

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Строки давності

**Global
Communities**
Ukraine

Закон № 2118
набув чинності з
моменту офіційного
опублікування —
07.03.2022 р

■ Строки давності

(п. 69.9 підрозд. 10 розд. XX ПКУ):

Для платників податків та контролюючих органів:

- **зупиняється перебіг строків, визначених податковим та іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, на весь період дії режиму воєнного стану.**

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Строки давності

**Global
Communities**
Ukraine

Що це означає для платників?

Починаючи з **24.02.2022 р.**, зокрема, зупиняється перебіг строків:

- **оформлення** результатів податкових перевірок 3 (ст. 86 ПКУ);
- **оскарження** рішень податкових органів (ст. 56 ПКУ);
- **надання відповідей на запити** податкового органу (п. 73.3 ПКУ);
- **давності**, визначених ст. 102 ПКУ (складає 1095 днів, 2555 днів — у разі перевірки операції щодо трансфертного ціноутворення);
- **сплати самостійно визначеного** податкового зобов'язання (ст. 57 ПКУ);
- подання податкової звітності;
- для **обчислення мільйонного обсягу** оподатковуваних операцій для обов'язкової реєстрації платником ПДВ (п. 181.1 ПКУ) та,
- строків **подання реєстраційної заяви** (пп. 183.3, 183.4 ПКУ);
- **подання заяв на перехід** на спрощену систему оподаткування, відмови від спрощеної системи (п. 293.8, ст. 298 ПКУ) тощо.

Закон № 2260

набув чинності з
моменту
офіційного
опублікування —
27.05.2022 р

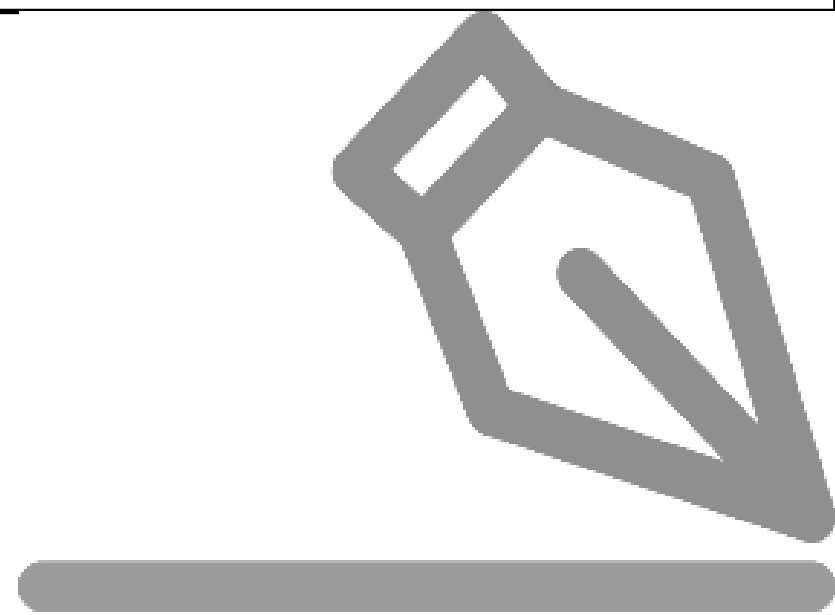
Податкові перевірки не розпочинаються, а розпочаті перевірки зупиняються, крім:

- 1) камеральних перевірок;**
- 2) документальних позапланових перевірок, що проводяться на звернення платника податків та/або з підстав, визначених п.п. 78.1.7 та 78.1.8 п. 78.1 ст. 78 ПК, та/бо документальних позапланових перевірок платників податків, за якими отримано податкову інформацію про порушення платником валютного законодавства за імпортними та експортними операціями;**

- **Камеральні перевірки** податкових декларацій з ПДВ за звітні податкові періоди:
 - лютий, березень, квітень, травень 2022 року - розпочинаються на наступний день після 20 липня 2022 року;
 - червень, липень 2022 року - розпочинаються на наступний день після 20 серпня 2022 року.
- У разі виявлення порушень законодавства до платників податків застосовується відповідальність згідно ПКУ, при цьому вимоги щодо мораторію (зупинення) застосування штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) на період дії воєнного стану не застосовуються.

Податок на доходи фізосіб

Закон № 2120
набув **17.03.2022** р

1. За результатами 2022 року платникам податку
 - надано **право на податкову знижку щодо ПДФО (ст. 166 [ПКУ](#))**:
 - ✓ на суму коштів або вартість майна, перерахованих (переданих) у вигляді **пожертвувань** або **благодійних внесків неприбутковим організаціям** у розмірі, що не перевищує **16 %** суми загального оподаткованого доходу такого платника (**п. 21 підрозд. 1 розд. XX [ПКУ](#)**),
 - ✓ за умови, що такі неприбуткові організації на момент перерахування були **внесені у Реєстр неприбуткових організацій**

В загальних випадках згідно з п.п. 166.3.1 [ПКУ](#) розмір податкової знижки на пожертви неприбутківцям не має перевищувати 4 % від оподаткованого доходу платника.

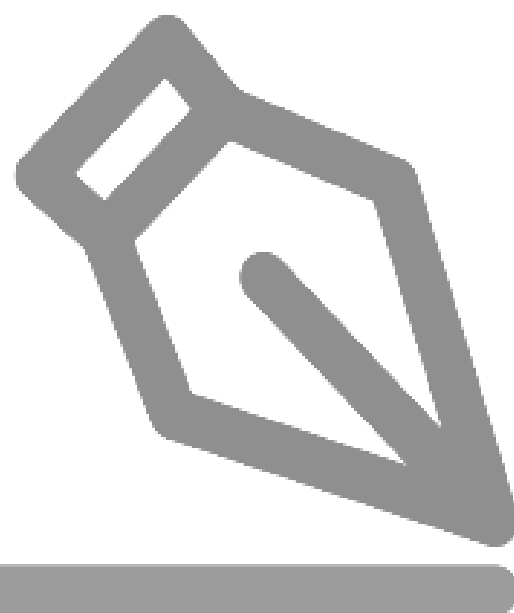

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Податок на доходи фізосіб

Закон № 2120
набув **17.03.2022** р

2. Не оподатковується ПДФО благодійна допомога, яка надана благодійниками, у тому числі фізособами, на користь (п.п. «в» п.п. 165.1.54 та п.п. «а» п.п. 170.7.8 [ПКУ](#)):

- ✓ **безпосередніх учасників бойових дій** — працівників ЗСУ, СБУ, НГУ та інших військових формувань, у тому числі добровольчих формувань територіальних громад, поліцейських та інших працівників Нацполіції;
- ✓ **працівників підприємств, установ, організацій, сил цивільного захисту, які залучаються (залучалися) та беруть (брали) безпосередню участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони або на користь членів їхніх сімей;**
- ✓ **фізосіб, які мешкають (мешкали) на територіях населених пунктів, де проводяться (проводилися) бойові дії, та/або які вимушено покинули місце проживання у зв'язку з проведенням бойових дій в таких населених пунктах (див. також [категорію 103.15 ЗІР](#)).**

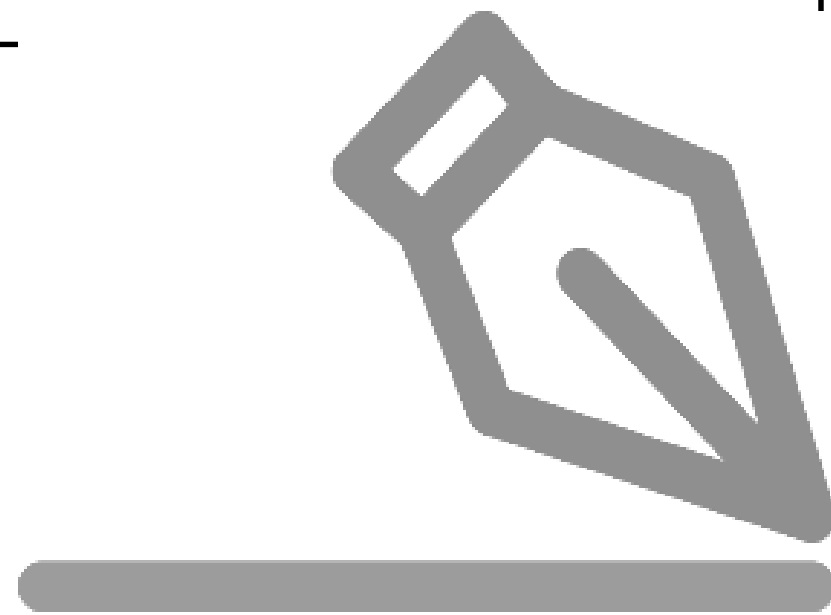
USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Податок на доходи фізосіб

**Global
Communities**
Ukraine

Закон № 2120
набув **17.03.2022** р

3. Не оподатковується ПДФО

- ✓ **благодійна допомога, яка виплачена (надана) міжнародними благодійними організаціями на користь фізосіб, які**
 - мешкають (мешкали) на територіях населених пунктів, де проводяться (проводилися) бойові дії, *та/або*
 - які вимушено покинули місце проживання (**абз.4 п.п. 165.1.56 ПКУ**).

Це підтверджують і податківці в [категорії 103.15 ЗІР](#).

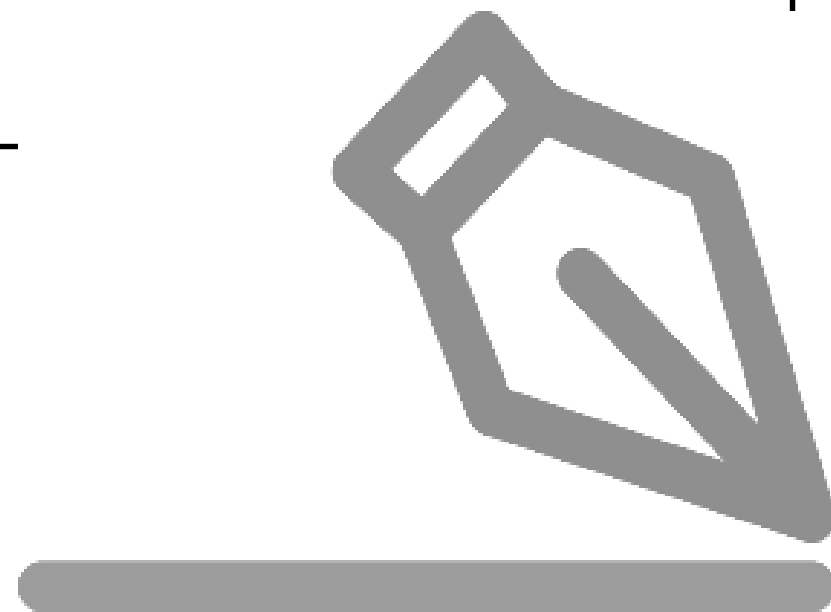
USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Податок на доходи фізосіб

**Global
Communities**
Ukraine

Закон № 2120
набув **17.03.2022** р

4. **Не включається до оподатковуваного доходу**
✓ **цільова або нецільова допомога**, що надається платнику податку, який **постраждав**, зокрема, внаслідок збройної агресії РФ, у період дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану (п.п. «в» п.п. **170.7.2** [ПКУ](#)).

Йдеться про благодійну допомогу, яка надається за кошти бюджету, в тому числі на відшкодування втраченого (пошкодженого) майна.

Закон № 2142
набув чинності
05.04.2022 р

➤ **З 1 квітня 2022 року** податкові агенти зобов'язані утримувати ПДФО та ВЗ у разі купівлі сільгосппродукції у фізосіб

ОСОБЛИВОСТІ! (новий п. 23 підрозд. 1 розд. ХХ [ПКУ](#))

Протягом періоду з 01.04.2022 р. та в період дії воєнного стану доходи, отримані від продажу платником податків особі, яка відповідно до [ПКУ](#) має статус податкового агента, власної сільгосппродукції, вирощеної, відгодованої, виловленої, зібраної, виготовленої, виробленої, обробленої та/або переробленої безпосередньо фізичною особою, остаточно оподатковуються таким податковим агентом під час їх нарахування (виплати).

ВАЖЛИВО!

Податковий агент в разі купівлі с/г продукції у фізособи в період з 01.04.2022 р. та протягом періоду дії воєнного стану зобов'язаний утримувати у джерела виплати ПДФО та ВЗ.

Такі правила діють щодо будь-якої с/г продукції, зокрема і продукції тваринництва.

При цьому неоподатковуваний розмір таких доходів податковий агент жодним чином не враховує, а з усієї суми, що виплачується, утримує ПДФО за ставкою 18 % і ВЗ за ставкою 1,5 %.

Акцизний податок з пального

До доходів загального фонду бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад належить 13,44 % акцизного податку з виробленого в Україні пального (розмір - відповідно до п. 2 Порядку № 232)

Постановою КМУ № 246 змінено розміри часток для конкретних бюджетів ТГ

За Законом № 2120

- ✓ не оподатковується **акцизним податком** (не вважається постачанням) безоплатне передання пального на митній території України:
 - ВСУ, ТРО, ОМС, медзакладам для забезпечення потреб з оборони
 - у зв'язку з примусовим відчуженням для потреб держави відповідно до Закону № 4765
 - як гуманітарної допомоги

Передання, хоча є досить масовим явищем сьогодні, не призведе до збільшення бюджетних надходжень

Ставки акцизного податку на:

- бензини
 - моторні, важкі дистиляти
 - скраплений газ
- установлено на рівні 0 євро за 1000 л (п. 41 підрозд. 5 розд. ХХ ПКУ).

Є надходженням загального фонду бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад
(п. 16 ч. 1 ст. 64 БКУ)

Зміни впроваджені **Законом № 2139**, який набув чинності 22.03.2022:

- оновленим **п.п. 215.3.31 ПКУ** збільшено розмір ставки акцизного податку на рідини, що їх використовують в **електронних сигаретах**.

Ці зміни будуть діяти з 01.01.2023 р.

- до **01.01.2023 р.** акцизний податок із реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів (тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну), вироблених до 01.04.2022 р., у тому числі іноземними виробниками, та не реалізованих кінцевим споживачам до 01.04.2022 р., сплачують у порядку та на умовах, що діяли до 01.04.2022 р.

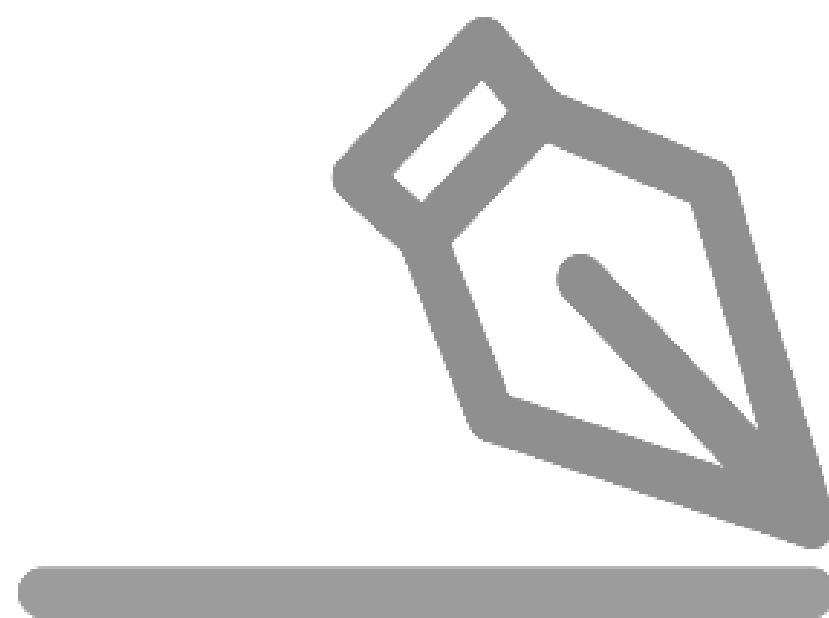

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**
Ukraine

ВАЖЛИВО!

Кабінету Міністрів України доручено **до 15 грудня 2022 року**

- ✓ **визначити порядок зарахування акцизного податку з роздрібного продажу тютюнових виробів, який мав діяти з 1 квітня 2022 року.**

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Рента

**Global
Communities**
Ukraine

3 % рентної плати за користування надрами для видобування нафти, природного газу та газового конденсату зараховують до загального фонду бюджетів ОМС за місцезнаходженням (місцем видобутку) відповідних природних ресурсів
(п. 42 ч. 1 ст. 64 БКУ)

Зміни впроваджені **Законом № 2139**, який набув чинності 22.03.2022:

- змінено порядок оподаткування рентною платою за користування надрами для видобування природного газу з 01.03.2022 р:
- ✓ запроваджено механізм справляння рентної плати за видобування газу природного із **застосуванням трьох ступенів ставок залежно** від фактичних цін, які відповідають розрахованій Мінекономіки щомісячній середній ринковій ціні в європейському сегменті ринку
- ✓ **скасовано стимуляційну ставку** рентної плати за користування надрами для природного газу, видобутого з нових свердловин, яка була впроваджена п. 2 підрозд. 91 розд. **XX ПКУ**.

Приклад розрахунку рентної плати за оновленим підходом див. у роз'ясненні податківців, розміщеному на сайті ДПС (Головна / Прес-центр / Новини / Зміни щодо обчислення рентної плати за користування надрами для видобування газу природного) за посиланням
<https://tax.gov.ua/media-tsentri/novini/577693.html>

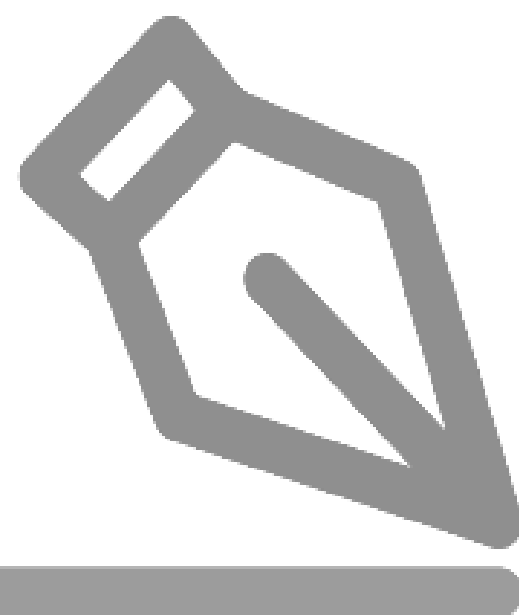

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**
Ukraine

ВАЖЛИВО:

■ **Зменшення податкового навантаження за:**

- акцизним податком,
- рентною платою

**триватиме виключно на період дії
правового режиму воєнного стану**

З **01.04.2022 р** до припинення воєнного стану на території України впроваджено низку поступок у застосуванні спрощеної системи оподаткування (**п. 9 підрозд. 8 розд. XX ПКУ.**)

ФОП — платники єдиного податку **1-ї та 2-ї груп** мають **право не сплачувати** єдиний податок.

Вдсоткову ставку єдиного податку для **ФОП-платників єдиного податку 3 групи** встановлено в розмірі **2 % доходу**. Це стосується як тих платників, що зареєстровані платниками ПДВ, так і неплатників

Підвищено граничний обсяг доходів для перебування на **3-й групі єдиного податку**

- до **10 млн грн** за календарний рік (було *7,6 млн грн*).

До таких осіб не застосовується обмеження щодо кількості найманих осіб.

ДПС інформує.

Враховуючи, що господарські операції здійснені платником за ставкою 2 % не впливають на об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств

- ✓ такі операції не є контрольованими і не враховуються при визначенні вартісного критерію контрольованих операцій – 10 млн гривень

✓ **Кількість платників єдиного податку може збільшитися.**

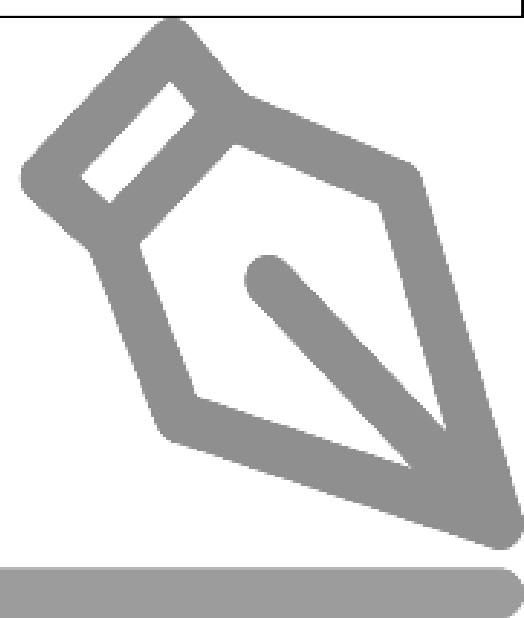
USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Екологічний податок

**Global
Communities**
Ukraine

Нововведення
передбачені
Законом № 2120

п. 69.16 підрозд. 10 розд. XX ПКУ

- за **2022 податковий (звітний) рік не сплачується екологічний податок** у разі, якщо об'єкти оподаткування розташовані на:
 - територіях, де ведуться бойові дії,
 - тимчасово окупованих територіях,
перелік яких визначає КМУ.

Для всіх інших платників послаблень стосовно нарахування та сплати екоподатку
не передбачено.

Плата за землю

п. 69.14 підрозд. 10 розд. ХХ ПКУ (Додаткові пільги запроваджено Законом 2120):

- Тимчасово на період з 01.03.2022 р. по 31 грудня року, наступного за роком, у якому припинено або скасовано воєнний, надзвичайний стан, не нараховують і не сплачують **плату за землю** (земельний податок та орендну плату за державні та комунальні землі (земельні ділянки, частки (паї), які перебувають у власності або користуванні, в тому числі на умовах оренди, фізосіб або юросіб та розташовані на територіях:
 - на яких ведуться (велися) бойові дії;
 - які тимчасово окуповані;
 - які визначені обласними військовими адміністраціями як засмічені вибухонебезпечними предметами та/або на яких наявні фортифікаційні споруди.

На цих територіях також **не нараховуватимуть і не сплачуватимуть загальне мінімальне податкове зобов'язання** за земельні ділянки за 2022 та 2023 податкові (звітні) роки (п. 69.15 підрозд. 10 розд. ХХ ПКУ).

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Податок на майно

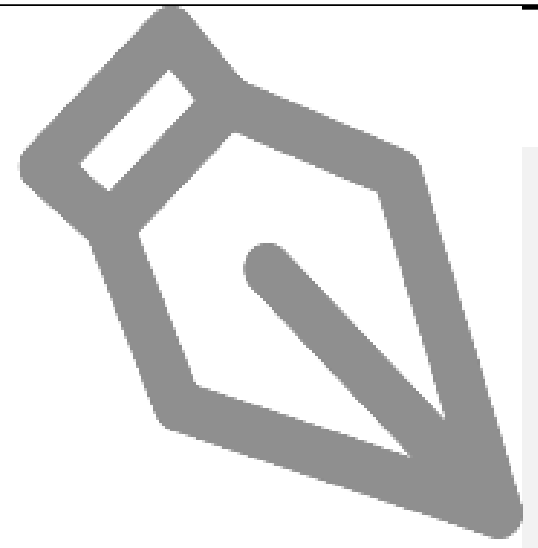
**Global
Communities**
Ukraine

Плата за землю

п. 69.14 підрозд. 10 розд. XX ПКУ (запроваджено Законом 2120):

Бюджетні установи — платники земельного податку **не нараховують та не сплачують земельний податок за земельні ділянки:**

- 1) **розташовані** на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, або на територіях, тимчасово окупованих збройними формуваннями РФ, та які перебувають у власності або користуванні, у т. ч. на умовах оренди, фізичних або юридичних осіб. Перелік таких територій затверджує Кабмін;
- 2) **визначені** обласними військовими адміністраціями як засмічені вибухонебезпечними предметами та/або на яких наявні фортифікаційні споруди.

Не можуть повноцінно скористатися цим звільненням - наразі немає ані переліку територій від КМУ, ані відповідних переліків від обласних військових адміністрацій.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Податок на майно

Плата за землю

Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих збройними формуваннями РФ, визначає Кабмін (наразі не визначено)

Невідомо, яким само нормативним або розпорядчим документом варто керуватися платникам для визначення «пільгових» земель.

Наприклад, контролери у роз'ясненні в [категорії 111.04 ЗІР](#) надали лише загальні формулювання п. 69.15 [ПКУ](#) підрозд. 10 розд. ХХ [ПКУ](#), не конкретизувавши такий документ.

Деякі фахівці припускають, що можна орієнтуватися на розпорядження КМУ [від 06.03.2022 р. № 204-р](#), яким визначено перелік адміністративно-територіальних одиниць, на території яких платникам ЄСВ надається допомога в рамках програми «єПідтримка»

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**
Ukraine

Чи платити земельний податок?

Звільнено від земельного податку тільки тих платників, які перебувають на територіях:

- ✓ на яких ведуться (велися) бойові дії, або
- ✓ тимчасово окупованих РФ.

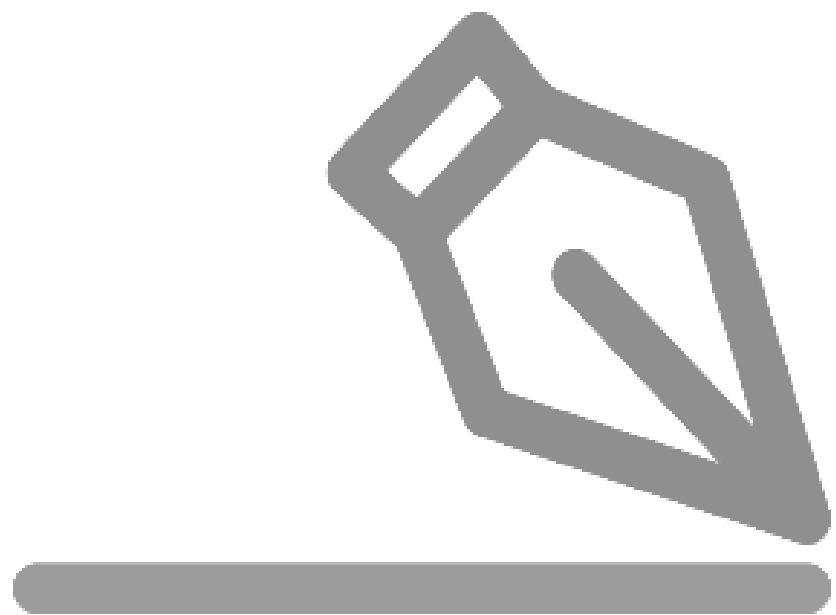
Решта платників **має сплачувати** податок на землю.

За відсутності переліків КМУ платники самостійно мають приймати рішення щодо сплати земельного податку під час воєнного стану

➤ Після офіційного оприлюднення переліку КМУ **подати уточнюючі декларації.**

В таких деклараціях необхідно податкові зобов'язання, задекларовані до сплати в раніше поданих річних деклараціях:

- **за січень та лютий 2022 року** — *залишити незмінними;*
- **починаючи з березня 2022 року анулювати** — *вказати в розмірі «0».*

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**

Ukraine

ДОВІДКОВО:

Затверджено Методику визначення розміру шкоди, завданої землі, ґрунтам внаслідок надзвичайних ситуацій та/або збройної агресії та бойових дій під час дії воєнного стану.

**Наказ
Міндовкілля
від 04.04.2022
р.№167**

- Вона визначає **порядок розрахунку розміру шкоди**, завданої землі, ґрунтам державами, органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання та фізичними особами через забруднення ґрунтів, засмічення земель, допущених унаслідок надзвичайних ситуацій та/або збройної агресії та бойових дій під час дії воєнного стану внаслідок їх дій або бездіяльності на усіх землях України незалежно від їх категорій та форм власності.
- **Розмір шкоди** обчислюється уповноваженими особами, що здійснюють державний нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, на основі матеріалів, що підтверджують факт забруднення ґрунтів, встановлений відповідно до п. 3 розд. II цієї *Методики*.

Податок на майно – На нерухомість

Законом 2142, який набув чинності 05.04.2022 - зменшено податкове навантаження за об'єкти нерухомості, який наповнює місцеві бюджет (п. 69.22-69.26 підрозд. 10 розд. XX ПКУ)

Не нараховують і не сплачують за нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки за об'єкти, у т.ч. їх частки:

з **01.03.2022 р. по 31 грудня** року, у якому припинено або скасовано воєнний стан

за **2021 та 2022 роки**

з **01.03.2022 р. по 31 грудня** року, у якому припинено або скасовано воєнний стан

- нежитлової нерухомості, які перебувають у власності юридичних осіб, що розташовані на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, або на територіях, тимчасово окупованих -
- житлової нерухомості, які перебувають у власності фізичних осіб, що розташовані на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, або на територіях, тимчасово окупованих, та за об'єкти житлової нерухомості, що стала непридатною для проживання у зв'язку зі збройною агресією РФ.
- нежитлової нерухомості, що розташовані на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, або на територіях, тимчасово окупованих

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Податок на майно – На нерухомість

**Global
Communities**
Ukraine

Законом 2142, який набув чинності 05.04.2022 - зменшено податкове навантаження за об'єкти нерухомості, який наповнює місцеві бюджет (**п. 69.22-69.26 підрозд. 10 розд. XX ПКУ**)

- Платники податку - юридичні особи протягом шести календарних місяців після місяця, в якому припинено чи скасовано воєнний стан мають право подати уточнюючу податкову декларацію
 - Для платників податку - фізичних осіб *контролюючий орган* самостійно обчислює податкове зобов'язання за період з 1 січня по 1 березня 2022 року
- Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих збройними формуваннями РФ, визначає Кабмін (наразі не визначено)
- Порядок визнання об'єктів житлової нерухомості такими, що непридатні для проживання у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, визначається Кабінетом Міністрів

Закон № 2181

Про внесення змін
до Закону України

«Про оренду
державного та
комунального
майна»

набув чинності

13.04.2022 р

і діятиме під час
воєнного стану (далі
— ВС) та протягом
одного року з дня
припинення чи
скасування дії
воєнного стану.

- КМУ надані повноваженнями встановлювати особливі процедури щодо оренди державного та комунального майна, на період дії воєнного стану (**новий п. 6 - 1 «Прикінцевих та перехідних положень»**)
- ✓ Під час дії воєнного стану КМУ може встановити інші правила передачі в оренду державного та комунального майна, ніж ті, що передбачені зараз *Законом про оренду*, зокрема щодо:
 - **строків надання згоди на включення об'єкта оренди до одного з Переліків.** Тож, найімовірніше, строки буде скорочено, а процедуру погодження спрощено. Це стосуватиметься об'єктів і державної, і комунальної власності;
 - **стартової орендної плати** у випадках, якщо інформація про залишкову балансову вартість об'єкта оренди є меншою від 10 % первісної балансової вартості об'єкта оренди;
 - **потреби здійснення оцінки об'єкта оренди** для цілей передачі його в оренду орендарям, передбаченим *абз. 1 ч. 1 ст. 15 цього Закону про оренду*;

Закон № 2181
Про внесення змін
до Закону України
«Про оренду
державного та
комунального
майна»
набув чинності
13.04.2022 р
і діятиме під час
воєнного стану (далі
— ВС) та протягом
одного року з дня
припинення чи
скасування дії
воєнного стану.

- **строків проведення аукціону і затвердження протоколу** результатів аукціону. Найімовірніше, їх також буде скорочено, а процедуру спрощено;
- **потреби та строків завантаження орендодавцем договору оренди та акта приймання-передачі до ЕТС.** Таке рішення, найімовірніше, ухвалюватиметься з огляду на об'єкт оренди;
- **можливості підписання документів за допомогою кваліфікованого електронного підпису (КЕП) та переліку таких документів;**
- **продовження договору оренди,** зокрема щодо запровадження можливості автоматичного продовження договорів оренди, строк дії яких закінчується під час дії воєнного стану, на строк до припинення чи скасування та на чотири місяці після припинення чи скасування воєнного стану;
- **припинення орендарем договору оренди.** Тобто КМУ має визначити перелік підстав і процедуру припинення договору з ініціативи орендаря без перешкод з боку орендодавця;

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Оренда майна

Закон № 2181

Про внесення змін до Закону України «Про оренду державного та комунального майна»

набув чинності
13.04.2022 р

і діятиме під час воєнного стану (далі — ВС) та протягом одного року з дня припинення чи скасування дії воєнного стану.

- **незастосування окремих обмежень на передачу майна в суборенду, передбачених абз. 9 і 10 ч. 1 ст. 3 та ст. 22 Закону про оренду.** Водночас строк дії договору суборенди, укладеного відповідно до ст. 22 Закону про оренду, не може перевищувати строку дії воєнного стану, збільшеного на чотири місяці;
- **можливості застосування пільгової орендної плати на строк, що не перевищує шести місяців, для орендарів, які беруть участь в аукціоні з оренди державного майна з метою переміщення виробництв, активів і потужностей для здійснення господарської діяльності, розміщених на території, визначеній КМУ, а також механізму підтвердження права на застосування пільгової орендної плати;**
- **повноважень військової адміністрації з питань, визначених цим пунктом.**

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Оренда майна

Постанова
КМУ
Від [27.05.2022](#)
[р. № 634](#)
«Про
особливості
оренди
державного та
комунального
майна у період
воєнного
стану»

- встановлено **нові умови оренди державного та комунального майна, зі спрощеним порядком оренди.**
 - надано **орендарям державного та комунального майна знижки та пільгові умови оренди.**
-
- ✓ Знижки отримують орендарі на всій території України
 - ✓ Дія постанови охоплює весь період з початку запровадження воєнного стану, тобто з 24 лютого 2022 року.

Постанова КМУ від [27.05.2022 р. № 634](#)

Впроваджуються такі зміни:

□ **на період воєнного стану і протягом трьох місяців** після його припинення, але у будь-якому разі **до 31 грудня 2022 р.**, за договорами оренди державного і комунального майна:

✓ **чинними** станом на 24 лютого 2022 р.

✓ **укладеними після** цієї дати за результатами аукціонів, що відбулися 24.02.22 або раніше, **звільняються від орендної плати орендарі державного і комунального майна:**

▪ **фізичні особи та ФОП, які :**

- **були призвані** або прийняті на військову службу після оголошення воєнного стану;

- **використовують майно**, розташоване в адмінтеродиницях, в межах яких **припиняється доступ**

користувачів до єдиних та державних **реєстрів** в умовах воєнного стану

(Донецька область; Запорізька область в межах Бердянського, Василівського, Мелітопольського, Пологівського районів; Луганська область; Миколаївська область в межах Баштанського, Вознесенського районів (крім селищ міського типу Доманівка, Братське, м. Южноукраїнська), Миколаївського району (крім м. Миколаєва); Харківська область в межах Богодухівського району (крім мм. Валків, Богодухова, смт Краснокутськ), Ізюмського району, Куп'янського і Харківського районів (крім м. Мерефи, смт Нова Водолага, м. Харкова), Чугуївського району (крім м. Змієва); Херсонська область; Автономна Республіка Крим; м. Севастополь

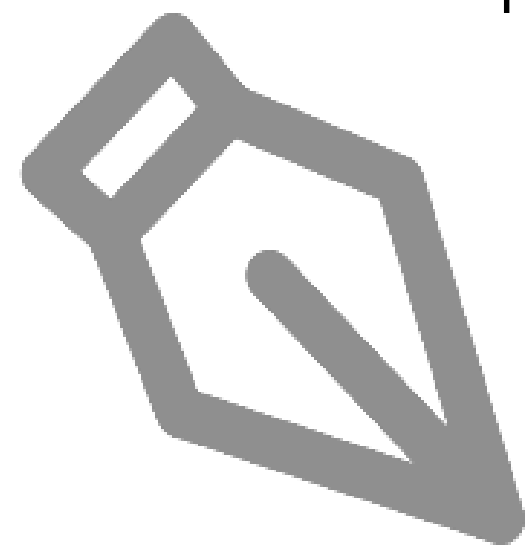

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Оренда майна

Постанова КМУ
від [27.05.2022 р.](#)
[№ 634](#)

- **Договори оренди державного та комунального майна, строк дії яких завершується у період воєнного стану, вважаються продовженими на період дії воєнного стану та протягом чотирьох місяців з дати припинення чи скасування воєнного стану (крім випадку, коли балансоутримувач за 30 календарних днів до дати закінчення договору оренди повідомив орендодавцю та орендарю про непродовження договору оренди з підстав, визначених статтею 19 Закону.**
- **Договори оренди державного та комунального майна в період воєнного стану можуть бути достроково припинені за заявою орендаря, поданою ним орендодавцю на адресу електронної пошти, зазначену в договорі оренди.**

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

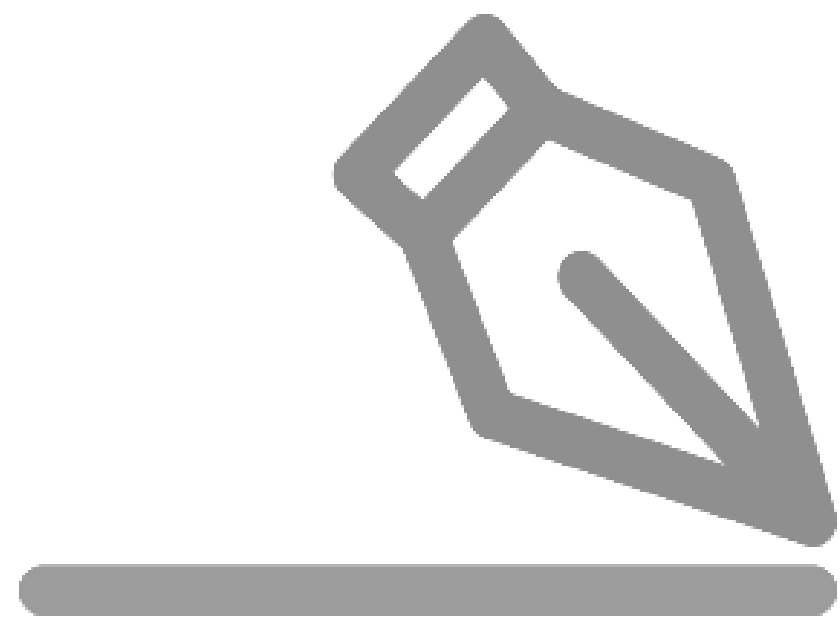
Оренда майна

**Global
Communities**
Ukraine

Вся інформація щодо нового порядку оренди на час дії воєнного стану, а також щодо доступних для оренди об'єктів державного майна, наявна на сайті orenda.gov.ua

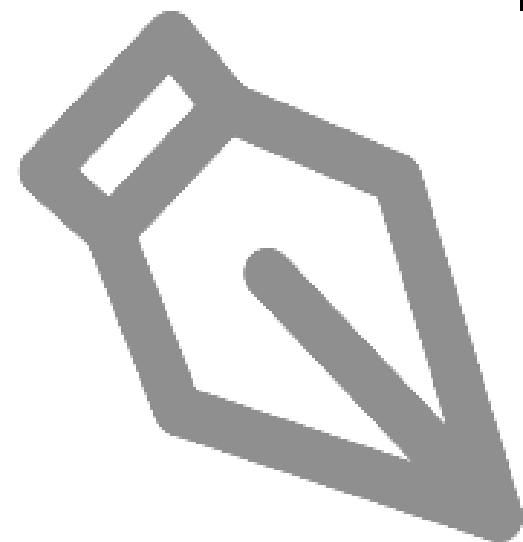
- Бізнес, що орендує майно для релокації, сплачуватиме пільгову орендну ставку (1 грн за 1 кв.м) протягом перших 6 місяців оренди.

- Органи місцевого самоврядування матимуть можливість додатково приймати рішення щодо звільнень та знижок за договорами оренди комунального майна.

Закон № 2142

набув чинності
05.04.2022 р

Пункт 12.3 статті 12 ПКУ доповнено новим підпунктом 12.3.8:

На період дії воєнного чи надзвичайного стану сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад **мають право** приймати рішення про:

- ✓ **встановлення місцевих податків та/або зборів**
- ✓ **податкових пільг із сплати місцевих податків та/або зборів**

без застосування процедур,
передбачених Законом України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності".

Закон
України від
15.03.2022
№2135-IX:

у 2022 році спрямовуються в першу чергу на:

- ✓ виконання боргових зобов'язань за запозиченнями, отриманими державою або під державні гарантії, на розвиток мережі та утримання автомобільних доріг загального користування (**п. 3 ч. 3 ст.24² БКУ**)
та
- ✓ можуть спрямовуватись на інші цілі виключно після виконання всіх боргових зобов'язань у 2022 році, визначених п. 3 ч. 3 ст.24² БКУ

Закон № 2134-IX від 15.03.2022

Зміни до БКУ 15 березня 2022 року:

- в умовах воєнного стану або для здійснення заходів загальної мобілізації та з метою відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози територіальній цілісності
- органам місцевого самоврядування або
- військовим адміністраціям
- ✓ дозволено приймати рішення, як виняток:
 - з положень БКУ (ч. 4 статті 103² і ч. 4 статті 103³) та
 - Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» (пункт 11 розділу «Прикінцеві положення»),про спрямування залишків коштів за субвенціями з державного бюджету місцевим бюджетам, збережених на рахунках місцевих бюджетів станом на 1 січня 2022 року

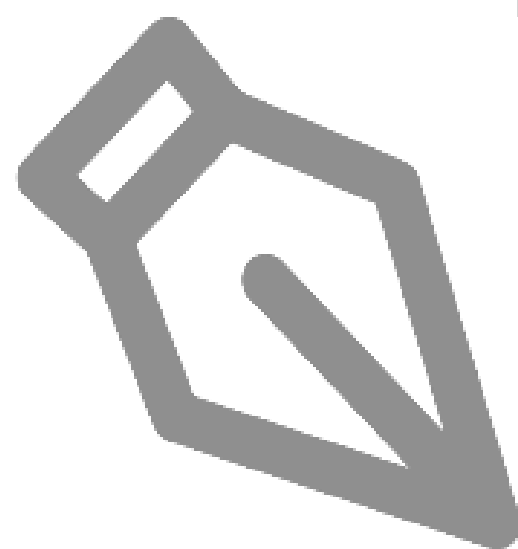
USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Напрями використання залишків субвенцій

**Global
Communities**
Ukraine

**Закон № 2134-IX
від 15.03.2022**

- ✓ **заходи територіальної оборони,**
- ✓ **задоволення продовольчих потреб** цивільного населення,
- ✓ **евакуацію/вивезення/переміщення** цивільного населення із місцевості, де ведуться бойові дії, та небезпечних територій у безпечні місця, зокрема, на оплату транспортних послуг, пальномастильних матеріалів,
- ✓ **облаштування місць розміщення** громадян, які у зв'язку з бойовими діями залишили місце проживання/перебування,
- ✓ **оплату інших заходів,** спрямованих на підтримку цивільного населення в умовах воєнного стану.

Зміни стосуються таких субвенцій

- ✓ освітньої,
- ✓ на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами,
- ✓ на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій,
- ✓ на закупівлю опорними закладами охорони здоров'я послуг щодо проектування та встановлення кисневих станцій,
- ✓ на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження,
- ✓ на створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі,
- ✓ на розроблення комплексних планів просторового розвитку територій ТГ,
- ✓ на розвиток комунальної інфраструктури, у т.ч. на придбання комунальної техніки,
- ✓ на розвиток мережі центрів надання адміністративних послуг,
- ✓ на реалізацію заходів, спрямованих на підвищення доступності широкопasmового доступу до Інтернету в сільській місцевості,
- ✓ на розвиток спортивної інфраструктури,
- ✓ на реалізацію інфраструктурних проектів та розвиток об'єктів соціально- культурної сфери,
- ✓ на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій

Виділення коштів з резервного фонду державного бюджету

**Постанова КМУ
від 03.03.2022
№ 193**

**Всього
18 млрд грн
Міністерству
інфраструктури для
здійснення
Укрзалізницею
заходів:**

- ✓ 7,5 млрд грн – субвенція місцевим бюджетам на забезпечення нагальних потреб функціонування держави в умовах воєнного стану;
- ✓ 10 млрд грн - субсидії та поточні трансферти підприємствам, установам, організаціям в частині закупівель палива та мастильних матеріалів, електроенергії, лікарських засобів, імунобіологічних препаратів (вакцин), медичних виробів, допоміжних засобів до них, медичного обладнання, проведення першочергових аварійно-відбудовних робіт на об'єктах залізничної інфраструктури та необхідного ремонту тягового і рухомого складу, виплати заробітної плати;
- ✓ 500 млн грн на закупівлю лікарських засобів, імунобіологічних препаратів (вакцин), медичних виробів, допоміжних засобів до них, медичного обладнання, відповідно постанови КМУ № 185.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Субвенція місцевим бюджетам на забезпечення нагальних потреб функціонування держави в умовах воєнного стану

Global Communities
Ukraine

Військові облигації - це такі ж облигації внутрішньої державної позики (ОВДП) – цінні папери, що випускаються Міністерством фінансів та гарантуються державою, цільовим призначенням яких є забезпечення потреб армії

На них розповсюджується дія **постанови КМУ від 23.05.2018 N544**

https://mof.gov.ua/storage/files/postanova_kmu_vid_23052018_.pdf

Можливість **місцевим фінансовим органам** розміщувати **тимчасово вільні кошти загального та спеціального фондів** (крім субвенцій, отриманих з інших бюджетів, та коштів резервного фонду) шляхом придбання **військових облигацій** з відповідним терміном обігу.

- ✓ Емітентом виступає держава
- ✓ Чистий прибуток (прибуток від операцій з військовими облигаціями не оподатковується).
- ✓ Можливість повернення достроково
- ✓ Вигідна ставка (до 11,5% залежно від строку інвестування - від 3 місяців до 1,5 року. Чим більше термін, тим вище відсоток).

- **Військові облигації можна купити у банків-первинних дилерів.**
- **Номінальна вартість однієї облигації - 1000 грн**

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Військові облигації – де брати інформацію, та що робити

**Global
Communities**
Ukraine

- Розміщення Військових облигацій здійснюється Мінфіном щовівторка відповідно до затвердженого графіка, який розміщуються на офіційному веб-сайті Міністерства

Для участі у розміщенні Військових облигацій місцевим фінансовим органам необхідно:

- ✓ **обрати банк** – первинний дилер шляхом проведення конкурсу
- ✓ укласти з ним **договір про обслуговування рахунку в цінних паперах**
- ✓ укласти **договір на брокерське обслуговування** на ринку державних цінних паперів, який має включати умови придбання ВО та можливість продажу їх на вторинному ринку цінних паперів.

Інформаційний ресурс:

<https://www.mof.gov.ua> у розділі «Борг – ОВДП»,

Facebook. сторінка Мінфіну

<https://bonds.gov.ua>

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**
Ukraine

Дякую за увагу!

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ
ЦЕ ДОБРЕ